Ľudia sa prebúdzajú. Podľa prieskumu agentúry Ipsos už takmer polovica Slovákov vie, že Covid-19 vznikol v laboratóriu a bol vypustený úmyselne

- CZ24 News | 11. října 2020

SLOVENSKO: Podľa najnovšieho prieskumu agentúry Ipsos výrazne rastie podiel Slovákov, ktorí sa vôbec necítia koronavírusom ohrození.

Agentúra Ipsos opäť vykonala medzi slovenskou populáciou prieskum zameraný na vnímanie situácie týkajúcej sa koronavírusu a jeho dopadov. Pri prvej vlne pandémie dominovali medzi ľuďmi obavy.

Ako sa však zmenili názory obyvateľov Slovenska po pol roku, kedy sa mohli stretnúť napríklad s novými poznatkami o víruse, pokojným letom, ale aj dezinformáciami?

Najmenej ohrození sa cítia voliči Kotlebu

Aktuálny prieskum bol realizovaný v dobe, keď na Slovensku čísla nových prípadov koronavírusu dosahovali doteraz najvyššie zaznamenané hodnoty a zároveň boli opäť zavádzané protipandemické opatrenia. Pocit osobného ohrozenia koronavírusom aktuálne vyjadrilo 65 % ľudí. Toto číslo je len mierne vyššie, ako podiel ľudí, ktorí sa ohrození cítili na začiatku mája (62 %), kedy ohľadom ďalšieho vývoja situácie panovala pozitívna spoločenská atmosféra a opatrenia sa uvoľňovali.

Roman Pudmarčík z agentúry Ipsos konštatuje: *„Osobné ohrozenie teda je stále vnímané v menšej miere, ako tomu bolo v marci, počas prepuknutia prvej vlny epidémie a celoštátneho lockdownu,*

kedy takýto pocit vyjadrili viac ako tri štvrtiny opýtaných.“

Naopak, výrazne rastie podiel Slovákov, ktorí sa vôbec necítia koronavírusom ohrození. Kým na konci marca necítili žiadnu hrozbu 3 % opýtaných, počas mája to už bolo 10 % a v súčasnosti to tvrdí 13 % ľudí. Pocit ohrozenia je najmenší medzi ľuďmi, ktorí v posledných parlamentných voľbách volili ĽSNS, pričom spomedzi nich až 38 % uviedlo, že sa vírusom necítia vôbec ohrození.

„Takéto názory medzi voličmi extrémistov nie sú prekvapivé, keďže Marian Kotleba má v rámci strany, ale často aj medzi voličmi nespochybňovanú autoritu a v tejto téme komunikuje pomerne intenzívne. Pandémiu využil ako svoju novú tému, pri ktorej prepája spochybňovanie nebezpečenstva vírusu a kritiku opatrení na zamedzenie jeho šírenia s odporom proti systému a establišmentu“, vysvetľuje Roman Pudmarčík, sociológ z agentúry Ipsos.

Viac ako polovica ľudí nevie, čomu môžu pri koronavíruse veriť

54 % populácie súhlasilo s tvrdením, že nevedia, ktorým informáciám o koronavíruse majú veriť. *„Okrem nových vedeckých poznatkov o koronavíruse sa v priebehu posledného pol roka objavilo aj množstvo hoaxov a dezinformácií. Ľudia, ktorí dezinformáciám veria, ich za dezinformácie nepovažujú, naopak ako hoaxy často vnímajú správy zo štandardných médií. Preto sme sa respondentov nepýtali, či sa s dezinformáciami stretli, alebo aký majú na ne názor, ale položili sme im niekoľko rôznych tvrdení, ktorých pravdivosť mali hodnotiť“,* objasňuje metódu Roman Pudmarčík z prieskumnej agentúry a dodáva, že „za takýmto výsledkom môže byť práve pôsobenie dezinformačnej scény, ktorá sa dlhodobo usiluje o vytvorenie efektu relativizácie všetkých informácií“.

Význam rúšok väčšinou populácie spochybňovaný nie je. Tvrdenie, že rúška môžu pomôcť zabrániť šíreniu koronavírusu, považujú za pravdivé až takmer tri štvrtiny (72 %) ľudí. Podobne, takmer polovica (48 %) obyvateľov považuje za pravdivé tvrdenie, že šírenie vírusu môže byť zastavené vakcínou, no povinnosť očkovania považuje za správne len 27 % opýtaných. 33 % ľudí si myslí, že vakcína proti koronavírusu môže byť pre človeka nebezpečná.

Z hľadiska ochrany proti vírusu považuje premorenie populácie a vytvorenie kolektívnej imunity za vhodné riešenie 35 % respondentov, 27 % zase súhlasí, že by preferovali dobrovoľné nakazenie sa koronavírusom, aby sa v ďalšom živote už nemuseli obmedzovať.

Minimálne každý štvrtý človek však verí aj tvrdeniam, ktoré sa často objavovali práve v dezinformačných médiách a na sociálnych sieťach. 47 % populácie súhlasí s tým, že koronavírus vznikol v laboratóriu a bol vypustený úmyselne. 42 % ďalej súhlasí aj s výrokom, že koronavírus bol umelo vytvorený, aby na ňom zarobili farmaceutické firmy a médiá, a ďalších 42 % si ľudí myslí, že dýchanie vlastného CO_2 pri nosení rúška je pre zdravie nebezpečné.

Pri riešení koronakrízy má najväčšiu dôveru prezidentka, najmenšiu premiér

Najväčšej dôvere medzi ľuďmi pri riešení situácie týkajúcej sa koronavírusu sa teší prezidentka Zuzana Čaputová. Svoju dôveru jej pri tejto téme vyjadrili takmer dve tretiny (64 %) populácie. Okrem prezidentky boli do skúmania dôvery zaradené aj iné osoby alebo inštitúcie, ktoré môžu aktívne ovplyvňovať ďalší vývoj pri riešení pandémie a jej dopadov.

Z týchto aktérov si získal najmenšiu dôveru premiér Igor Matovič, ktorému dôveruje 37 % ľudí. Ľudia, ktorí premiérovi dôverujú, sa najčastejšie prirodzene objavovali v skupine, ktorá v posledných parlamentných voľbách odovzdala hlas OĽANO. Ani medzi voličmi OĽANO však nie je pozícia Igora Matovič vnímaná iba pozitívne, pri riešenie aktuálnej krízy mu nedôveruje 28 % z nich.

Vyššiu dôveru ako premiér získal aj minister zdravotníctva Marek Krajčí (44 %) a Vláda SR (42 %).

Domácnosti zažili pokles príjmov a odkladanie spotreby, no výhľady sú optimistickejšie

Pri vnímaní koronavírusu ako hrozby pre svoj zdroj obživy nastali počas uplynulého polroka výrazné zmeny. Kým v marci do nejakej miery vnímali pandémiu ako ohrozenie príjmu približne tri štvrtiny obyvateľov, v máji to bola polovica a dnes je to menej ako štvrtina ľudí. Prepad príjmov v poslednom pol roku uvádza 48 % slovenských domácností. Až 9 z 10 takto zasiahnutých domácností uvádza, že pokles príjmov bol spôsobený koronakrízou, predovšetkým znížením mzdy, obmedzením podnikania, prekážkami v práci, alebo dokonca kvôli strate práce. Príjem týchto domácností najčastejšie klesol v rozmedzí do 25 % pôvodného príjmu, stalo sa to v 4 z 10 zasiahnutých domácností. Vo viac ako pätine (21 %) domácností bol pokles príjmu na úrovni nad polovicou z pôvodnej sumy.

Vo väčšine preventívnych opatrení sme poľavili

Opatreniami proti šíreniu koronavírusu, ktoré ľudia na Slovensku najčastejšie vykonávajú, zostávajú pravidelné umývanie rúk (77 %) a nosenie rúška (72 %). Vykonávanie týchto, ale aj väčšiny ostatných skúmaných opatrení, však uvádza menší podiel ľudí, ako tomu bolo v marci počas obdobia Lockdownu. Najväčší pokles bol zaznamenaný pri obmedzovaní kontaktu s rodinou, blízkymi a priateľmi. Kým v marci uplatňoval toto opatrenie každý siedmy človek, dnes to je iba každý tretí.

Výsledky exkluzívneho prieskumu boli prezentované 7. 10. 2020 na Ipsos webinári **TU** a **TU** a následne aj v nasledujúcich médiách: Dennik N, Denník N Facebook, sme.sk

Predchádzajúce vlny prieskumu o vnímaní situácie koronavírusu slovenskou populáciou si môžete prečítať tu:

- **1. vlna** (19. 3. – 22. 3. 2020) **https://www.ipsos.com/sk-sk/prieskum-maju-slovenski-zivnostnici-financny-vankus**
- **2. vlna** (27. 3. – 30. 3. 2020) **https://www.ipsos.com/sk-sk/prieskum-slovaci-zacinaju-citit-financne-dopady-pandemie**
- **3. vlna** (7. 5. – 11. 5. 2020) **https://www.ipsos.com/sk-sk/prieskum-nizsie-prijmy-v-takmer-polovici-domacnosti**

Prieskum realizovala agentúra Ipsos na reprezentatívnej vzorke 1050 respondentov vo veku 18 rokov a viac v dňoch 29. 9. až 1. 10. 2020 pomocou on-line zberu dát. Vzorka respondentov je reprezentatívna pre slovenskú populáciu podľa pohlavia, veku, regiónu a veľkosti miesta bydliska.

Predchádzajúce vlny prieskumu boli takisto realizované na reprezentatívnych vzorkách 1100 respondentoch v dňoch 7. 5. až 11. 5. (tretia vlna), 1003 respondentov v dňoch 27. 3. až 30. 3. 2020 (druhá vlna) a 1052 respondentov v dňoch 12. 3. až 16. 3. 2020 (prvá vlna) pomocou on-line zberu dát.

Zdroj: https://www.infovojna.sk/

Zdroj: ipsos.com